

OMAVALVONTASUUNNITELMA

LASTENSUOJELULAITOS JA SIJAISKOTI

MESIKÄMMEN

ASUINYKSIKÖT OTSO JA KONTIO

PÄIVITETTY 5 / 2026

SISÄLLYSLUETTELO:

1. PALVELUNTUOTTAJAA, PALVELUYKSIKKÖÄ JA TOIMINTAA KOSKEVAT TIEDOT	3
1.1 Palveluntuottajan perustiedot	3
1.2 Palveluyksikön perustiedot	3
1.3 Toiminta-ajatus, arvot ja toimintaperiaatteet	4
2. ASIAKASTURVALLISUUS	7
2.1 Palveluiden laadulliset edellytykset	7
2.2 Vastuu palveluiden laadusta	8
2.3 Asiakkaan asema ja oikeudet	
2.3.1 Asiakasryhmän kuvaus	8
2.3.2 Palvelutarpeen arviointi	9
2.3.3 Asiakassuunnitelma	10
2.3.4 Hoito- ja kasvatustyön suunnitelma	10
2.3.5 Suunnitelmien toteutus ja seuranta	10
2.3.6 Itsemääräämisoikeus	11
2.3.7 Rajoitustoimenpiteet	12
2.3.8 Asiakkaan asiallinen kohtelu	13
2.3.9 Asiakkaan osallisuus laadun varmistamisessa ja Mesikämmenen kehittämisessä	13
2.3.10 Palveluntuottajan ja henkilökunnan ilmoitusvelvollisuus	13
2.3.11 Asiakkaan oikeusturva	15
2.4 Muistutusten käsittely	18
2.5 Henkilöstö	18
2.6 Asiakastyöhön osallistuvan henkilöstön riittävyyden seuranta	20
2.7 Monialainen yhteistyö	20
2.8 Toimitilat ja välineet	21
2.9 Lääkinnälliset laitteet	23
2.10 Lääkehoitosuunnitelma	23
2.11 Asiakastietojen käsittely ja tietosuoja	23
2.12 Säännöllisesti kerättävän ja muun palautteen huomioiminen	24
3. OMAVALVONNAN RISKIENHALLINTA	25
3.1 Palveluyksikön riskienhallinnan vastuut, riskien tunnistaminen ja arvioiminen	25
3.2 Riskienhallinnan keinot ja toiminnassa ilmenevien epäkohtien ja puutteiden käsittely	25
3.3 Riskienhallinnan seuranta, raportointi ja osaamisen varmistaminen	26
3.4 Ostopalvelut ja alihankinta	27
3.5 Valmius- ja jatkuvuudenhallinta	27
4. OMAVALVONTASUUNNITELMAN LAADINTA, PÄIVITYS JA JULKISUUS	27

1. PALVELUNTUOTTAJAA, PALVELUYKSIKKÖÄ JA TOIMINTAA KOSKEVAT TIEDOT

1.1 Palveluntuottajan perustiedot

Palveluntuottajan virallinen nimi: Lastensuojelulaitos ja sijaiskoti Mesikammen Oy

Y-tunnus: 1629125-2

Postiosoite: PL 27, 28401 ULVILA

Käyntiosoite: Laviantie 914, 29340 KULLAA

Puhelin: 02-557 4111, 050-5272769

Sähköposti: etunimi.sukunimi@mesikammen.com

Liiketoiminnasta vastaava: Toimitusjohtaja Jari Lamminen, p. 045-6790251

Hoito- ja kasvatustyöstä vastaava: Hoito- ja kasvatustyön johtaja Suvi Lamminen, p. 045-6790250

1.2 Palveluyksikön perustiedot

Palveluyksikön nimi: Lastensuojelulaitos ja sijaiskoti Mesikammen / asuinyksikkö Kontio

Osoite: Laviantie 914, 29340 KULLAA

Puhelin: 02-557 4111, 050-5272769

Vastuuhenkilö: Hoito- ja kasvatustyön johtaja Suvi Lamminen, p. 045-6790250

Palveluyksikön nimi: Lastensuojelulaitos ja sijaiskoti Mesikammen / asuinyksikkö Otso

Osoite: Laviantie 914, 29340 KULLAA

Puhelin: 02-557 4111, 050-5272769

Vastuuhenkilö: Hoito- ja kasvatustyön johtaja Suvi Lamminen, p. 045-6790250

Vastaava ohjaaja: Sairaanhoidtaja Jari Lamminen, p. 045-6790251

Palveluyksikön palvelumuoto: Lastensuojelun laitospalvelu sekä jälkihuolto

Palveluyksikön lupa: Alkuperäinen lupa 15.12.2000, viimeisin luvan muutos 10.7.2025

Määräaikainen palotarkastus tehdään vuosittain, viimeisin tehty 27.5.2025

Terveydensuojelun tarkastus valvontasuunnitelman mukaisesti, viimeisin tehty 2.5.2024

1.3 Toiminta-ajatus, arvot ja toimintaperiaatteet

Mesikämmen tuottaa lastensuojelu- ja sijaishuoltopalveluja sekä jälkihuoltopalveluja kodinomaisessa ympäristössä, jossa arki on rakennettu suunnitelmalliseksi ja ennakoitavaksi. Sen lisäksi Mesikämmenestä käsin on mahdollista tehdä perhetyötä ja tukihenkilötoimintaa haastavissa elämäntilanteissa olevien perheiden tukemiseksi. Hoidollisuus ja terapeuttinen arjen hoito- ja kasvatustyö moniammatillisella ja reilusti mitoitettulla henkilökuntamäärällä antaa laadukkaat puitteet sijoitetuille lapsille kasvaa ja kehittyä korvaavien ja korjaavien kokemusten saattelemana elämässään eteenpäin.

Ammattitaitoinen, sydämellään ja sitoutuneena työskentelevä osaava henkilökunta rakentaa kiintymyssuhdetta lapsen kanssa, jossa on turvallista kasvaa. Jokaisella lapsella on kaksi omaohjaajaa / omahoitajaa. Kirjalliset ja tavoitteelliset hoito- ja kasvatustyön suunnitelmat luovat rakenteen ja raamin työlle.

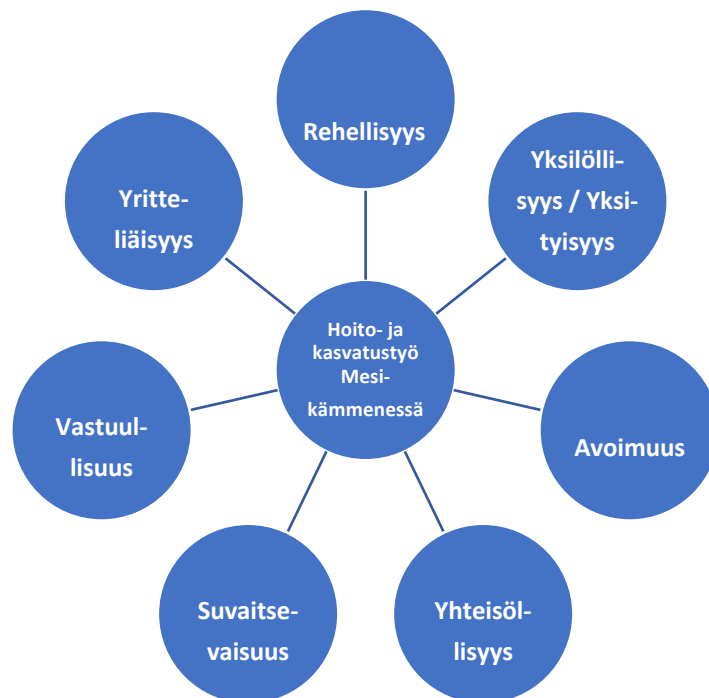
Strukturoitu arki, koulu, harrastukset, vapaa-aika, fyysinen ja psyykinen terveys sekä suhde läheisiin ja verkostoon luovat kuntoutukselle tarvittavan pohjan.

Mesikämmen toimintaa ohjaavat pääosiltaan seuraavat lait:

- Perustuslaki L 731/1999
- Lastensuojelulaki L 417/2007
- Laki lapsen huollosta ja tapaamisoikeudesta L 361/1983
- Laki sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista L 812/2000
- Perusopetuslaki L 628/1998
- Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen käsittelystä L 703/2023
- Pelastuslaki L 231/1999
- Sosiaalihuoltolaki L 1301/2014
- Laki sosiaalihuollon ammattihenkilöistä L 817/2015
- Laki lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä L 504/2002

Mesikämmenen arvot ovat kirjattuina, niistä puhutaan ja niiden merkitystä hoito- ja kasvatustyössä arvioidaan esim. työnohjauksissa, kehityskeskusteluissa, arviointi- ja kehittämispäivissä. Arvot ovat Mesikämmenessä yksi arvioinnin väline.

Mesikämmenen toimintaa ohjaavat seuraavat arvot:

Arvojen näkyminen Mesikämmenen arjessa:

* **Suvaitsevaisuus** – Mesikämmenessä asuu hyvin erilaisista lähtökohdista tulleita lapsia, joilla kullakin on omanlaisensa tapa tuoda asiansa esille. Kullekin lapselle annetaan mahdollisuus olla oma itsensä taustoistaan, historiastaan tai aikaisemmista kokemuksista huolimatta. Lisäksi myös lasten keskuudessa vallitsee suvaitsevaisuus, hyväksytään kukin sellaisena kuin hän on eikä kiusata toisia lapsia. Mesikämmenessä opetetaan lapsia myös erilaisuuteen ja suvaitsevaisuuteen yhteiskunnassa, ulkomaailmassa eli annetaan suvaitsevaisuuskasvatusta ja opetetaan kunnioittavaa suhtautumista muihin ihmisiin.

* **Yhteisöllisyys** – Mesikämmenessä ollaan ”yhtä suurta perhettä”, jossa harjoitellaan toisten huomioon ottamista ja toisen auttamista. Vaikeissa tilanteissa tukea saadaan koko yhteisöltä, samoin onnistumisista saadaan nauttia yhdessä. Jaetaan asioita ja pyritään yhdessä parempaan, kannetaan vastuuta toisesta ihmisestä. Yhteisöllisyys on aikuisjohtoista. Vertaisryhmällä iso merkitys, on todellinen voimavara. Työyhteisössä hyvä yhteisöllinen henki, jota pyritään ylläpitämään.

* **Avoimuus** – Mesikämmenessä puhutaan asioista niiden oikeilla nimillä. Lapsi osallistuu asiakassuunnitelman tarkistusneuvotteluihin, hoito- ja kasvatussuunnitelman laadintaan ja arviointiin, lapsen palautetta kuunnellaan ikä ja kehitystaso huomioiden. Pidetään säännöllisesti yhteyttä myös lapsen vanhempiin ja verkostoon kertoen mitä Mesikämmenessä tapahtuu ja oman lapsen tilanteesta. Kannustetaan myös lapsia avoimuuteen, kohtaamaan asiat sellaisina kuin ne ovat ja ottamaan niistä opiksi tai olemaan niistä ylpeä.

Opetetaan lapsi puhumaan vaikeistakin asioista.

* **Yksilöllisyys / Yksityisyys** – Kukin lapsi otetaan vastaan omana itsenään kunnioittaen hänen omaa yksityisyyttään ja korostaen hänen omia vahvuuksiaan. Jokaiselle lapselle laaditaan yksilöllinen hoito- ja kasvatussuunnitelma. Kullakin lapsella on oma huone, mikä mahdollistaa yhteisössä myös yksityisyyden arvon toteutumisen. Oma huone on paikka, joihin toiset lapset eivät voi mennä ilman lupaa. Oman huoneen saa sisustaa haluamallaan tavalla, tosin hyvää makua toteuttaen.

* **Rehellisyys** – Mesikämmenessä korostetaan rehellisyyden arvoa niin lasten välisessä kanssakäymisessä kuin lasten ja ohjaajienkin välillä. Ohjaajat kertovat lapsille havainnoistaan ja pohdinnoistaan suoraan, rehellisesti niin, että lapsikin sen ymmärtää. Myös vanhempia ja verkostoa kohtaan ollaan rehellisiä lapsen tilanteesta ja toivotaan myös heiltä rehellisyyttä.

* **Vastuullisuus** – Kannetaan vastuuta itsestä, omista teoista ja muista pedagogisen ajattelumallin mukaisesti

* **Yritteliäisyys** – Mesikämmenen henkilökunta osoittaa arkipäivän työssään yritteliäisyyttään, luovuuttaan ja innostustaan ratkomaan uusia tilanteita, ongelmakohtia ja kokonaisuuksia. Lapsiakin opetetaan luottamaan itseensä ja kokeilemaan, yrittämään aina luovuttamisen sijaan.

* **Kasvatetaan yhteisöllisesti, hoidetaan yksilöllisesti**

Mesikämmenen johtamisen kantavana arvona on jatkuva kehittäminen.

Mesikämmenessä hoito- ja kasvatustyö perustuu aina yksilökohtaiseen tarpeiden arviointiin, hoito- ja kasvatustyön suunnitelman tavoitteisiin, seurantaan ja arviointiin.

Tärkeintä on tarjota avun ja tuen tarpeessa olevalle lapselle / nuorelle ja mahdollisesti hänen perheelleen mahdollisimman hyvin heidän tarpeisiinsa vastaava tukimuoto riittäväällä resurssoinnilla ja yhteistyöllä eri toimijoiden ja asiantuntijoiden kanssa.

Mesikämmenessä on laadittu yhdessä lasten kanssa lapsen hyvää kohtelua koskeva suunnitelma, joka on omavalvontasuunnitelman liitteenä ja aina luettavissa yksiköissä.

2. ASIAKASTURVALLISUUS

2.1 Palveluiden laadulliset edellytykset

Lastensuojelua ja sen laatua säätelevät erilaiset lait, asetukset ja eettiset periaatteet. Mesikämmenessä laadukasta työskentelyä suorittaa osaava ja Mesikämmenen omavalvontasuunnitelmaan sitoutunut henkilökunta. Koko henkilöstö on mukana omavalvontamme kehittämisessä ja yhdessä sekä henkilökunnan että johdon kanssa käydään säännöllistä ja avointa vuoropuhelua kaikesta toiminnan kehittämisestä.

Omavalvontasuunnitelman vastuuhenkilö on Suvi Lamminen, hoito- ja kasvatustyön johtaja. Toimitusjohtaja Jari Lamminen antaa hoito- ja kasvatustyön johtajalle puitteet ja raamit laadukkaan palveluntuottamisen edellytyksille ja voimavaroille. Kumpikin heistä osallistuu myös Mesikämmenen arkeen sekä hoito- ja kasvatustyöhön, joten johdon jatkuva tuki on saatavilla arjen perustyöhön helposti ja matalalla kynnyksellä.

Mesikämmenen omavalvontasuunnitelma on osa aiemmin laatimaamme laatukäsikirjaa, joka on koko myös koko työyhteisön kanssa yhdessä laadittu ja siihen sitouduttu.

Omavalvontasuunnitelmaa päivitetään vähintään neljän kuukauden välein ja aina tarpeen mukaan.

Omavalvontasuunnitelmasta löytyy myös tarkasti kuvattuna konkreettiset keinot Mesikämmenen laadun varmistamiseksi. Avaamme myöhemmin tarkemmin asiakkaan aseman ja oikeudet, asiakkaan osallisuuden laadun varmistamisessa ja kehittämisessä, palveluntuottajan ja henkilökunnan ilmoitusvelvollisuuden sekä asiakkaan oikeusturvan. Oleellinen osa laadunvalvontaamme on myös säännöllisesti kerättävä palaute. Palautetta kerätään sekä lapsilta, vanhemmilta että sosiaalityöntekijöiltä. Riskien, vaarojen ja uhkien

hallinta on merkittävässä osassa laadunhallintaa ja niiden periaatteet kuvataan tarkemmin tässä omavalvontasuunnitelmassa myöhemmin.

2.2 Vastuu palvelujen laadusta

Mesikämmenen palveluiden laadusta vastaa palveluntuottaja, hoito- ja kasvatustyön johtaja sekä koko Mesikämmenen henkilöstö.

Palveluntuottaja vastaa organisaatiotasolla laadukkaasta palveluntuotannosta kokonaisuudessaan. Hän vastaa myös palveluyksikön puitteista sekä tarjoaa resurssit laadukkaan palvelun tarjoamisen mahdollisuudelle. Mesikämmenessä on laadittuna kiinteistön huolto- ja kunnossapitosuunnitelma, siivoussuunnitelma, keittiön tarkastussuunnitelma, tekstiilihuoltosuunnitelma ja jätehuollonsuunnitelma, joiden toteutumisesta, arvioinnista ja päivittämisestä vastaa palveluntuottaja yhdessä henkilöstön kanssa. Näitä arvioidaan säännöllisesti henkilökunnan palaverissa ja kehittämissäpäivissä.

Hoito- ja kasvatustyön johtaja vastaa palveluyksikön toiminnan kokonaisuudesta. Hän valvoo ja organisoii palveluyksikön toimintaa sekä on mukana ja läsnä arjessa. Hän on myös vastuussa myönteisen asenneympäristön luomisesta mahdollisten epäkohtien ja turvallisuuskysymysten käsittelylle. Hän pitää avointa keskusteluyhteyttä auki myös palveluntuottajan kanssa.

Koko Mesikämmenen henkilökunta on vastuussa oman työskentelynsä laadukkuudesta. He osallistuvat säännöllisiin kehityskeskusteluihin, kehittävät omaa osaamistaan lisäkoulutuksilla ja osallistuvat aktiivisesti Mesikämmenen kehittämissäpäiviin ja henkilökuntapalaveriin. Riskienhallinta vaatii aktiivisia toimia koko Mesikämmenen henkilökunnalta ja jokaisen tulee työssään toimia omavalvontasuunnitelman mukaisesti ja noudattaa ilmoitusvelvollisuutta.

2.3 Asiakkaan asema ja oikeudet

2.3.1 Asiakasryhmän kuvaus

Mesikämmenessä toimintamme tarkoituksena on tarjota n. 10-18 -vuotiaille sijoitetuille lapsille ja nuorille turvallinen, strukturoitu ja yksilöllisesti tukeva kasvuympäristö, jotka tarvitsevat kokonaisvaltaista tukea arjen hallintaan, koulunkäyntiin, tunne- ja vuorovaikutustaitoihin sekä turvallisten ihmissuhteiden rakentamiseen.

Mesikämmeneen sijoitetaan lapsia ja nuoria, joilla on erilaisia arjen ja kehityksen haasteita. Näihin voivat kuulua esimerkiksi vaikeudet koulunkäynnissä, haasteet sosiaalisissa tilanteissa sekä tunteiden ja käyttäytymisen säätelyssä. Monilla lapsilla on taustallaan kuormittavia elämäntilanteita, kuten puutteita aikuisen tuessa sekä muita kasvuolosuhteisiin liittyviä haasteita (mm. varhaisen vuorovaikutuksen probleemat ja kiintymyssuhdehäiriöt). Heillä voi olla vaikeuksia sitoutua sääntöihin sekä aikuisten ohjaukseen ja asettamiin turvallisiin ikä- ja kehitystason mukaisiin rajoihin. Osalla lapsista ja nuorista esiintyy psyykkistä oireilua tai neuroepätyypillisiä piirteitä, jotka vaikuttavat arjessa selviytymiseen.

2.3.2 Palvelutarpeen arviointi

Lapsen asioista vastaava sosiaalityöntekijä arvioi lapsen ja hänen perheensä sekä verkostonsa tilanteen ennen sijoitusta Mesikämmeneen. Mesikämmenen soveltuvuutta asiakkaalle arvioidaan huolellisesti yhdessä sosiaalityöntekijän kanssa, mutta mahdollisuuksien mukaan myös lapsen ja hänen verkostonsa kanssa. Palvelutarpeen arviointiin olisi aina hyvä osallistua myös lapsen vanhemmat sekä muu hänen läheisverkostonsa. Myös lasta itseään tulee kuulla ja osallistaa päätöksentekoon huomioiden ikä ja kehitystaso.

Lapsella ja hänen perheellään on mahdollisuus tutustua Mesikämmeneen etukäteen. Jo tässä vaiheessa olemme pyrkineet laittamaan lapsen huoneen kuntoon. Kerromme myös mahdollisuudesta osallistua oman huoneen sisustamiseen ja kyselemme mm. toiveista ja haaveista omaa huonetta ajatellen. Varmistamme myös, onko jotain erityistä, jonka lapsi haluaisi erityisesti tuoda mukanaan omaan huoneeseensa. Pyrimme myös kertomaan ainakin toisen omaohjaajan / omahoitajan nimen, ellei hän itse pääse osallistumaan jo tutustumiskäynnille.

Mikäli lapsi tai perhe ei syystä tai toisesta pääse tutustumiskäynnille, mahdollisuuksien mukaan Mesikämmenestä lähdetään tapaamaan heitä esim. kotiin tai sairaalan osastolle. Näin voimme tutustua rauhassa keskustellen ja vastata heitä mietittyihin kysymyksiin.

Kun päätös sijoituksesta on tehty ja lapsi muuttaa suunnitellusti Mesikämmeneen, odottaa häntä huoneessa pehmolelu ja tervetuliaiskirje, johon on kerrottu talon perussäännöt ja tavat, sekä ensimmäisten päivien työntekijöiden nimet ja kuka / ketkä ovat hänen kanssaan arjessa apuna ja tukena. Ensimmäisillä päivillä ja viikoilla on äärimmäisen suuri merkitys sijoituksen alkuunsaamisen kannalta ja siksi pyrimme luomaan mahdollisimman hyvän ja

turvallisen tunteen lapselle kotiutua uuteen ympäristöön. Myös vanhempiin pidetään tiiviisti yhteyttä ja kerrotaan, miten ensimmäiset päivät ovat sujuneet. Näin hekin voivat luottaa siihen, että lapsesta pidetään meillä huolta ja vanhemmilla on myös mahdollisuus purkaa omia tuntojaan isoon asiaan liittyen.

2.3.3 Asiakassuunnitelma

Lapsen asioista vastaava sosiaalityöntekijä laatii Mesikämmeneen sijoitetulle lapselle asiakassuunnitelman. Lapset osallistuvat ikä ja kehitystaso sekä heidän etunsa huomioiden asiakassuunnitelman laadintaan. Asiakassuunnitelma tarkistetaan vähintään vuosittain, mutta tarpeen vaatiessa useamminkin. Lasten kanssa keskustellaan näiden tarkistusneuvotteluiden jälkeen kysellen heidän ajatuksiaan ja tunnelmiaan sekä käydään vielä keskeiset asiat läpi niin, että lapsi on varmasti ymmärtänyt asiasisällön. Asiakassuunnitelman ja sen tavoitteiden toteutumista arvioidaan kuukausittain niin lapsen kuin omaohjaajan / omahoitajan toimesta laadittaessa kuukausikoostetta sosiaalityöntekijälle. Näistä keskustellaan myös henkilökunnan palavereissa ja työnohjauksissa.

2.3.4 Hoito- ja kasvatustyön suunnitelma

Asiakassuunnitelman lisäksi laaditaan Mesikämmenessä aina konkreettisempi ja käytännönläheisempi hoito- ja kasvatustyön suunnitelma jokaiselle lapselle. Suunnitelman laatii lapsen omaohjaaja / omahoitaja yhdessä lapsen kanssa ja sen sisällöstä keskustellaan myös lapsen perheen ja Mesikämmenen hoito- ja kasvatustyön johtajan kanssa. Suunnitelman ja tavoitteiden toteutumista seurataan säännöllisesti omaohjaajan / omahoitajan toimesta ja myös yhdessä lapsen kanssa. Näistä keskustellaan myös henkilökunnan palavereissa ja työnohjauksissa. Hoito- ja kasvatustyön suunnitelmaa päivitetään aina tarvittaessa, mutta vähintään asiakassuunnitelman tarkistusneuvottelun jälkeen.

2.3.5 Suunnitelmien toteutus ja seuranta

Mesikämmenen hoito- ja kasvatustyön johtaja sekä omaohjaajat / omahoitajat ovat vastuussa asiakassuunnitelmien ja hoito- ja kasvatustyön suunnitelmien toteutumisesta lasten arjessa ja niiden seurannasta. Työryhmän yhteisissä palavereissa ja työnohjauksissa käydään läpi jokaisen Mesikämmenessä asuvan lapsen tilannetta vuorollaan ja samalla

pohditaan yhdessä, miten voisimme parhaalla mahdollisella tavalla vastata lapsen kulloiseenkin tarpeeseen tai tilanteeseen. Yhdessä tehtyjen suunnitelmien mukaisesti toimii koko Mesikämmenen henkilökunta lapsen arjessa. Näin saamme myös useammalta taholta palautetta, mikä asia / toimintamalli toimii ja mikä ei ja pystymme reagoimaan tähän arviointiin nopeallakin aikataululla vastaten lapsen yksilöllisiä tarpeita. Ohjaajien tekemistä havainnoista liittyen lapsiin käydään myös päivittäin suullisista raportointikeskustelua. Myös lasten kanssa keskustellaan ikä ja kehitystaso huomioiden havainnoista ja suunnitelmista, toimintatavoista ja niiden vaikutuksista sekä kysytään hänen omaa mielipidettään asiaan. Näin saadaan lapsi osallistettua mukaan oman arkensa ja hyvinvointinsa suunnitteluun ja arviointiin.

2.3.6 Itsemääräämisoikeus

Mesikämmenessä kunnioitetaan lapsen perusoikeuksia ja itsemääräämisoikeutta. Sijaishuollossa olevalla lapsella on oikeus läheisiin ja pysyviin ihmissuhteisiin, hyvään hoitoon, koskemattomuuteen sekä fyysiseen että henkiseen itsemääräämisoikeuden loukkaamattomuuteen. Mesikämmenessä kunnioitetaan näitä lapsen perusoikeuksia ja itsemääräämisoikeutta, samalla kuitenkin suojellen ja pitäen huolta lapsen turvallisesta kasvusta ja kehityksestä.

Mesikämmenessä vahvistetaan lapsen osallisuutta ikä ja kehitystaso huomioiden, vaarantamatta kuitenkaan hänen asemaansa, terveyttään ja oikeuksiaan. Lapselle kerrotaan hänen omista asioistaan ikä ja kehitystaso huomioiden sekä lapsen mielipidettä kuunnellaan ja huomioidaan kaikissa häneen liittyvissä asioissa.

Lapselle turvataan hänen kehityksensä kannalta tärkeät, jatkuvat ja turvalliset ihmissuhteet. Lapsi voi pitää yhteyttä läheisiinsä puhelimitse, kirjeitse sekä vierailen heidän luonaan tai tavata heitä Mesikämmenessä tai muualla erikseen sovitussa paikassa.

Mesikämmenessä lapsella on oikeus vaikuttaa oman ulkonäkönsä muutoksiin ja vaatetukseen sekä sisustaa oma huoneensa haluamallaan tavalla. Lapsi saa käyttää myös käyttövaransa haluamallaan tavalla.

Mesikämmenessä lapsen osallisuutta ja itsemääräämisoikeuden toteutumista valvotaan jatkuvasti arjessa ja jokainen työntekijä on velvollinen ottamaan itsemääräämisoikeuden huomioon. Mikäli esille nousee tai havaitaan epäkohta, tulee siitä ilmoittaa Mesikämmenen

hoito- ja kasvatustyön johtajalle, jonka vastuulla on pysähtyä yhdessä muun henkilökunnan kanssa pohtimaan, miten tilanteeseen puututaan ja saadaan epäasiallinen toiminta loppumaan.

Laadittu omavalvontasuunnitelma ja lapsen hyvää kohtelua koskeva suunnitelma on hyvänä apuna nostamassa esille jokaisen lapsen itsemääräämisoikeutta ja sen turvaamisen keinoja. Lapsen hyvää kohtelua koskevasta suunnitelmasta vastaa hoito- ja kasvatustyön johtaja Suvvi Lamminen.

2.3.7 Rajoitustoimenpiteet

Turvalliset ja luottamukseen perustuvat suhteet lasten ja ohjaajien välillä yhdessä rajojen ja rakkauden kanssa tukevat arkea, jossa rajoituspäätöksille ei ole juurikaan tarvetta. Mesikämmenessä pyritään elämään arkea juuri niin, että rajoitustoimenpiteitä käytetään vain ja ainoastaan silloin, jos lapsi on vaaraksi itselleen tai muille tai niiden avulla tulee turvata sijaishuollon toteutuminen. Rajoitustoimenpiteet otetaan käyttöön vasta viimeisenä vaihtoehtona, toteutetaan lievemmän rajoittamisen periaatteen mukaisesti ja lopetetaan heti, kun rajoittaminen ei ole enää välttämätöntä.

Itsemääräämisoikeutta rajoittavista toimenpiteistä on laadittu henkilöstölle asianmukaiset delegointimääräykset. Rajoitustoimenpiteiden käytöstä tehdään aina asianmukaiset valituskelpoiset kirjalliset päätökset ja ne läpikäydään lapsen itsensä kanssa, keskustellaan läpi lapsen vanhempien kanssa sekä toimitetaan lapsen asioista vastaavalle sosiaalityöntekijälle kirjallisena. Lapsen mielipide rajoituspäätöksestä kirjataan ylös.

Rajoituspäätökset ovat avattu ja niistä keskusteltu lasten kanssa lapsen hyvää kohtelua koskevassa suunnitelmassa.

Rajoitustoimenpiteiden käyttöä tulee arvioida ja Mesikämmenessä laaditaan lapsikohtainen arvio rajoitustoimenpiteistä. Näitä arvioidaan myös säännöllisesti koko henkilöstön kanssa henkilökuntapalavereissa ja työnohjauksissa sekä yksikön kehittämispäivissä. Silloin pohditaan erityisesti rajoituksen toteuttamistapaa, sen vaikuttavuutta, siihen johtanutta tilannetta, rajoituksen tarvetta ja perusteluja siihen sekä arvioidaan rajoituksen tekoon osallistuneen henkilöstön toimintaa lapsen kanssa. Arviointia tehdään myös yhdessä lapsen, hänen perheensä ja sosiaalityöntekijän kanssa keskustellen.

2.3.8 Asiakkaan asiallinen kohtelu

Mesikämmenessä aikuisten tärkein tehtävä on olla turvallinen aikuinen sijoitetulle lapselle olemalla läsnä, kuuntelemalla häntä sekä arvostamalla lapsen omaa mielipidettä itseensä koskevista asioista. Jokaisella lapsella on oikeus tulla kuulluksi ja nähdäksensä omana itsenään ja kokea näin hyväksyntää. Lapsen asiallisen kohtelun perustana on avoin ja välitön keskustelu lasten kanssa huomioiden lapsen ikä ja kehitystaso. Henkilökunnan perehdyttämällä ja koulutautumisella voimme varmistua siitä, että jokainen aikuinen Mesikämmenessä kohtelee asiakkaita asiallisesti. Tätä noudatetaan myös suhteessa lapsen vanhempiin, verkostoon ja yhteistyökumppaneihin.

Mikäli epäasiallista kohtelua havaitaan, on jokainen työntekijä ilmoitusvelvollinen siitä hoito- ja kasvatustyön johtajalle. Hän on puolestaan velvollinen puuttumaan asiaan välittömästi keskustellen ja mahdollisiin toimenpiteisiin ryhtymällä em. kaltaisen toiminnan loppumiseksi. Tilanteesta ja siitä mahdollisesti aiheutuneista jatkotoimenpiteistä tiedotetaan aina lapsen asioista vastaavaa sosiaalityöntekijää sekä vanhempia. Tilanne käydään myös läpi henkilökunnan palaverissa ja työnohjauksessa.

2.3.9 Asiakkaan osallisuus laadun varmistamisessa ja Mesikämmenen kehittämisessä

Mesikämmenessä avointa ja rehellistä keskustelukulttuuria pidetään yllä sekä lasten että aikuisten välisessä vuorovaikutuksessa että henkilökunnan välisessä vuorovaikutuksessa kuin myös suhteessa työnantajiin. Mesikämmenessä puhutaan paljon, jokaisen mielipide ja kokemus on arvokas ja tärkeä. Kaikki tunteet ovat Mesikämmenessä sallittuja ja ne saa näyttää turvallisesti.

Joka päivä lapsilla on mahdollisuus keskustella asioistaan ohjaajien kanssa joko kahden kesken tai isommalla porukalla, sekä kerran viikossa pidettävissä yhteisöpalaverissa jokaisella lapsella on oma puheenvuoronsa. Lasten esille nostamat asiat kirjataan ylös ja niiden pohjalta henkilökunnan palaverissa pohditaan mahdollisuutta muuttaa esim. yksikön toimintatapoja tai muuten kehittää toimintaamme.

2.3.10 palveluntuottajan ja henkilökunnan ilmoitusvelvollisuus

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta 29 §:n mukaan kertoo palveluntuottajien ja henkilökunnan ilmoitusvelvollisuudesta:

Palveluntuottajan on ilmoitettava välittömästi salassapitosäännösten estämättä palvelunjärjestäjälle ja valvontaviranomaiselle palveluntuottajan omassa tai tämän alihankkijan toiminnassa ilmenneet asiakas- ja potilasturvallisuutta olennaisesti vaarantavat epäkohdat sekä asiakas- ja potilasturvallisuutta vakavasti vaarantaneet tapahtumat, vahingot tai vaaratilanteet sekä muut sellaiset puutteet, joita palveluntuottaja ei ole kyennyt tai ei kykene korjaamaan omavalvonnallisin toimin.

Palvelunjärjestäjän ja palveluntuottajan henkilöstöön kuuluvan tai vastaavissa tehtävissä toimeksiantosuhteessa tai alihankkijana toimivan henkilön on ilmoitettava viipymättä salassapitosäännösten estämättä palveluyksikön vastuuhenkilölle tai muulle toiminnan valvonnasta vastaavalle henkilölle, jos hän tehtävissään huomaa tai saa tietoonsa epäkohdan tai ilmeisen epäkohdan uhan asiakkaan tai potilaan sosiaali- tai terveydenhuollon toteuttamisessa taikka muun lainvastaisuuden.

Ilmoituksen vastaanottaneen henkilön on ilmoitettava asiasta palvelunjärjestäjälle tai palveluntuottajalle. Palvelunjärjestäjän, palveluntuottajan ja vastuuhenkilön on ryhdyttävä toimenpiteisiin epäkohdan tai ilmeisen epäkohdan uhan taikka muun lainvastaisuuden korjaamiseksi. Ilmoitus voidaan tehdä salassapitosäännösten estämättä.

Ilmoituksen vastaanottaneen henkilön on ilmoitettava ja ilmoituksen tehnyt henkilö voi ilmoittaa asiasta salassapitosäännösten estämättä valvontaviranomaiselle, jos epäkohtaa tai ilmeisen epäkohdan uhkaa taikka muuta lainvastaisuutta ei korjata viivytyksettä. Valvontaviranomainen voi päättää toimenpiteistä siten kuin 38 §:ssä säädetään tai antaa 39 §:ssä säädetyn määräyksen epäkohdan poistamiseksi.

Ilmoituksen tehneeseen henkilöön ei saa kohdistaa kielteisiä vastatoimia tehdyn ilmoituksen seurauksena. Palveluntuottajan tai vastuuhenkilön menettelyä on pidettävä kiellettyinä vastatoimena, jos henkilön työ- tai virkasuhteen ehtoja heikennetään, palvelussuhde päätetään, hänet lomautetaan, häntä muutoin kohdellaan epäedullisesti tai häneen kohdistetaan muita kielteisiä seurauksia sen vuoksi, että hän on tehnyt 2–4 momentissa tarkoitetun ilmoituksen tai osallistunut ilmoittamansa asian selvittämiseen. Kiellettyä on myös estää tai yrittää estää henkilöä tekemästä 2–4 momentin mukaista ilmoitusta.

Mesikämmenessä noudatetaan tätä lakia ja se on kirjattu omavalvontasuunnitelmaan sekä tiedotetaan henkilöstöä säännöllisesti henkilökuntapalaverissa, koulutuspäivissä ja

kehityskeskusteluissa. Vastuu tästä tiedottamisesta on hoito- ja kasvatustyön johtaja Suvi Lammissella.

Valvontalain 29 § mukaiseen ilmoitusvelvollisuuteen liittyen Satakunnan hyvinvointialueen osalta ohjeistus ja lomake ilmoittamisesta palvelunjärjestäjälle löytyy nettisivuilta: Satakunnan hyvinvointialue / palveluntuottajalle / yksityisen palveluntuottajan ilmoitusvelvollisuus hyvinvointialueella epäkohdista ja vaaratapahtumista.

2.3.11 Asiakkaan oikeusturva

Sosiaalihuollon asiakkaalla on oikeus hyvään kohteluun ilman syrjintää. Asiakasta on kohdeltava hänen ihmisarvoaan, vakaumustaan ja yksityisyyttään kunnioittaen. Palvelun laatuun tai saamaansa kohteluun tyytymättömällä asiakkaalla on oikeus tehdä muistutus yksikön vastuuhenkilölle tai johtavalle viranhaltijalle. Muistutuksen voi tehdä tarvittaessa myös asiakkaan laillinen edustaja, omainen tai läheinen. Muistutuksen vastaanottajan on käsiteltävä asia ja annettava siihen kirjallinen, perusteltu vastaus kohtuullisessa ajassa. Yksikössä tulee kuitenkin ilman muistutustakin kiinnittää huomiota ja tarvittaessa reagoida epäasialliseen tai loukkaavaan käytökseen asiakasta kohtaan.

Mesikämmenessä jokaisella lapsella on oikeus olla yhteydessä omaan sosiaalityöntekijäänsä joko puhelimitse tai sähköpostilla. Rajoittamista koskevissa asioissa on lapsella oikeus hakea valittamalla muutosta hallinto-oikeudelta.

Mesikämmenen avoimen keskustelukulttuurissa ohjaajat kertovat sekä neuvovat ja opastavat lapsen oikeuksista ja velvollisuuksista sekä lapsia että heidän huoltajiaan. Jos lapsi tai huoltaja kaikesta keskustelusta huolimatta kokee tai epäilee, että on tullut kohdelluksi väärin Mesikämmenessä, on lapsella ja / tai huoltajalla aina oikeus tehdä kantelu, muistutus tai valitus viranomaiselle. Mesikämmenen henkilökunta avustaa pyydettyä kantelun, muistutuksen ja valitusten teossa seuraaville tahoille.

Muistutuksen vastaanottaja Lastensuojelulaitos ja sijaiskoti Mesikämmenessä:

Suvi Lamminen, Hoito- ja kasvatustyön johtaja, Laviantie 914, 29340 KULLAA, p. 045-6790250, suvi.lamminen@mesikammen.com

Mesikämmenen toimintaa koskevat muistutukset voi tehdä joko suullisesti tai kirjallisesti. Muistutukset käydään läpi henkilökunnan kanssa henkilökuntapalaverissa ja ryhdytään

tarvittaviin toimenpiteisiin. Toimintaa koskevat asiat käydään läpi kohtuullisessa ajassa, kuitenkin viimeistään kuukauden sisällä.

Satakunnan hyvinvointialueen johtava viranhaltija, vastuualuejohtaja, erityispalvelut:

Mari Levonen, Satakunnan hyvinvointialue, kirjaamo, PL 121, 28101 Pori, p. 044-7016103,
mari.levonen@sata.fi

Muistutus:

Jos palvelusta on kuitenkin huomautettavaa ja/tai palvelu ei mielestäsi ole laadullista niin verkkosivuilla neuvotaan tekemään muistutus kirjallisena palveluntuottajalle.

Palveluntuottaja vastaa muistutukseesi kirjallisesti neljän viikon kuluessa. Muistutuksen tekoon löytyy lomake satakunnan hyvinvointialueen verkkosivuilta osoitteesta:

https://satakunnanhyvinvointialue.fi/asiointiopas/lomakkeet/tietopyynn_tolomakkeet/.

Voit myös tehdä vapaamuotoisen muistutuksen, jonka täydennät henkilötiedoillasi.

Muistutus tulee lähettää allekirjoitettuna osoitteeseen Satakunnan hyvinvointialueen Asiamiestoimisto, Sairaalantie 3, 28500 Pori tai Suomi.fi verkkopalvelun kautta. Saamastaan muistutuksen vastauksesta tyytymätön voi tehdä asiastaan kantelun aluehallintovirastoon.

Lupa- ja valvontavirasto, yhteystiedot:

Lupa- ja valvontavirasto, Sosiaali- ja terveysalan osasto, Kulttuurikuja 1, 20800 TURKU,
Viraston puhelinvaihe p. 0295254000 (avoinna ma-pe klo. 8-16.15), kirjaamo@lvv.fi.

Kantelu

Aluehallintovirastoon voi tehdä kantelun terveydenhuolto ja/tai sosiaalihuolto koskien kahden vuoden kuluessa kokemastaan. Kantelu tehdään Lounais- Suomen aluehallintovirastoon. Aluehallintoviraston asiakaspalvelun kautta ei saa asiaa käsittelyyn, vaan asian käsittelyyn saattaminen vaatii yhteydenottoa asiasta aluehallintoviraston kirjaamoon. Yhteydenotto tulee tehdä esimerkiksi sähköpostilla osoitteeseen: kirjaamo.lansi@avi.fi. Aluehallintovirasto voi siirtää kantelun käsittelyn muistutuksena hyvinvointialueelle, jos se on tarkoituksenmukaisempaa hoitaa niin.

Lapsiasiainvaltuutetun yhteystiedot:

Elina Pekkarinen, Lapsiasiainvaltuutetun toimisto, Vapaudenkatu 58 A, 3.krs., 40100 JYVÄSKYLÄ, Puh. 0295 666 850, lapsiasianvaltuutettu@oikeus.fi

Lapsiasiainvaltuutetun tehtäviin kuuluu saamansa palautteen ja yhteydenottojen hyödyntäminen yhteiskunnallisesti vaikuttaen. Lapsiasiainvaltuutetulla ei kuitenkaan ole toimivaltaa käsitellä yksittäisiä perheiden tai lapsien asioita, ei ottaa niihin kantaa, eikä muuttaa viranomaisten tekemiä päätöksiä. Yhteydenotot pyydetään ensisijaisesti lähettämään sähköpostilla lapsiasiainvaltuutetulle. Kansalaisyhteydenottojen puhelinaika lapsiasiainvaltuutetulle on aina tiistaisin kello 13-15.

Eduskunnan oikeusasiamies:

www.oikeusasiamies.fi/lapset

Eduskunnan oikeusasiamiehelle voi tehdä kantelun, kun epäilee, ettei viranomainen ole noudattanut lakia, täyttänyt velvollisuuksiaan tai jos epäilee, ettei perus- ja ihmisoikeudet ole toteutuneet asianmukaisesti. Kantelun voi tehdä toisen puolesta tai omasta puolestaan. Kantelun voi tehdä yksin tai yhdessä muiden kanssa. Kantelun tekijät tulee aina lukea kantelussa, koska nimettömästi tehdyt kantelut jätetään tutkimatta. Oikeusasiamies ottaa kantelun tutkittavakseen, jos kantelun perusteella epäillään viranomaisen toimineen vastoin lakia tai jos muusta syystä oikeusasiamies toteaa kantelun tutkimiselle olevan aiheutta. Kantelun tutkinta ei maksa. Tavoitteena on tutkia kantelut yhden (1) vuoden aikana. Jos kantelu jätetään tutkimatta, vastataan siihen yleensä noin kolmessa (3) kuukaudessa. Oikeusasiamies linjaa, ettei yleensä tutki yli kaksi (2) vuotta vanhempia kanteluita.

Potilasasiavastaava ja sosiaaliasiavastaava:

Satakunnan hyvinvointialueen potilasasiavastaava, p. 02 627 6078,
potilasasiavastaava@sata.fi

Koordinoiva potilasasiavastaava Tiina Sianoja, Potilasasiavastaava Marketta Varho,
Potilasasiavastaava Päivi Pärssinen

Yhteydenoton potilasasiavastaavalle voi tehdä myös Suomi.fi viestit-sovelluksen kautta.

Satakunnan hyvinvointialueen sosiaaliasiavastaava, Jari Mäkinen Puh. 044 707 9132
sosiaaliasiavastaava@sata.fi

Potilas- ja sosiaaliasiavastaavilta saa neuvoja ja ohjeita terveyden- ja sosiaalihuollon asiakkaan ja potilaan asemaan ja oikeuksiin liittyvissä asioissa. Vastaavat neuvovat ja avustavat muun muassa kanteluiden ja muistutusten teossa ja potilasvahinkoilmoitusten teossa. Vastaavat ovat puolueettomia henkilöitä, eivätkä he tee päätöksiä tai muuta niitä. Lääketieteelliseen hoitoon liittyviin asioihin he eivät ota kantaa. Vastaavien antama palvelu on ilmaista.

2.4 Muistutusten käsittely

Mesikämmenen muistutukset käsittelee hoito- ja kasvatustyön johtaja Suvi Lamminen, joka on käsittelystä vastuussa. Tarvittaessa hoito- ja kasvatustyön johtaja ottaa muistutuksen käsittelyyn mukaan palveluntuottajan. Muistutuksesta vastuussa oleva tarkastelee muistutuksessa esitettyjä asioita ja päättää, onko niillä vaikutusta toimintaan. Jos muistutuksessa on kysymyksessä vakava epäkohta, se voi johtaa tutkimuksiin tai tarkempiin selvityksiin. Muistutuksen tehneeseen osapuoleen voidaan olla yhteydessä, jotta hänelle selvitetään, mitä toimenpiteitä on tehty muistutuksen takia ja/tai mahdollisesti pyydetään lisäselvityksiä muistutusta koskien. Jos muistutuksessa on esitetty perusteltuja epäkohtia, yksikön johto voi ottaa käyttöön korjaavia toimenpiteitä, kuten parantaa toimintatapoja, tarjota lisätukea lapselle tai perheelle, kouluttaa henkilökuntaa tai tarkistaa käytäntöjä. Käsittelyn jälkeen muistutuksen tekijälle annetaan palaute käsittelyn tuloksista. Jos muistutus johtaa toimenpiteisiin, esimerkiksi prosessien muuttamiseen, tämä myös ilmoitetaan muistutuksen tekijälle.

2.5 Henkilöstö

Koko Lastensuojelulaitos ja sijaiskoti Mesikämmenen hoito- ja kasvatustyössä kolmivuorotyötä tekee 16 vakituisessa työsuhteessa olevaa sosiaali- ja terveydenhuoltoalan ammattilaista. Lähes kaikilla heistä on AMK-tasoinen koulutus ammattinimikkeinä sosionomi, yhteisöpedagogi, sairaanhoitaja ja fysioterapeutti. Muutama lähihoitaja kuuluu myös vakituisen henkilökuntaamme. Heidän ammattioikeutensa tarkistetaan JulkiTerhikistä. Kaikilla on koulutuksen tukena lastensuojelutyöhön vaadittava soveltuvuus. Heidän lisäksi Mesikämmenessä työskentelee lisäresurssina / sijaisina koulutukseltaan sairaanhoitajia, kasvatustieteiden maistereita ja kandidaatti sekä psykologian kandidaatti / aivan

loppuvaiheen maisteriopiskelija. Jokaisen Mesikämmeneen tulevan työntekijän rikosrekisteriote tarkistetaan työsuhteen alkaessa. Yksikön aamuvuoroissa on 1-2 aikuista sekä Kontiossa että Otsossa, iltavuoroissa 2-3 aikuista sekä Kontiossa että Otsossa ja yövuorossa sekä Kontiossa että Otsossa 1 aikuinen. Kasvatus- ja hoitotyössä on mukana sekä miehiä että naisia.

Tämän lisäksi Mesikämmenessä on yksi opettaja sekä kaksi koulunkäynninohjaajaa, jotka ovat Ulvilan kaupungin työntekijöitä. Mesikämmenen pihapiirissä ja arjessa työskentelee kokonaisuudessaan siis 19 aikuista.

Henkilökunnassamme on osaamista ja ammattitaitoa niin terveydenhuollon että sosiaalipuolen osalta. Henkilökuntamme on innostunut lisä- ja täydennyskoulutuksista. Työryhmässämme on neuropsykiatrinen valmentaja sekä psykodynaaminen nuorisopsykoterapeutti ja myös YAMK-tutkinnon suorittanut ohjaaja. Henkilökuntamme on kerännyt lisää oppia varhaisen vuorovaikutuksen ja traumatisoituneiden lasten hoidosta ja kasvatuksesta, theraplay:sta ja hoidollisuudesta lasten arjessa sekä haastavasti oireilevien lasten kohtaamisesta. Perhetyön opintoja on myös suoritettuna sekä ruoan ja liikunnan merkityksellisyyteen kasvatus- ja hoitotyössä on haettu lisäoppia. Kirjaamisvalmennusta ja lastensuojelulakia on myös päivitetty koko henkilökunnalle. Lääkehoidon ja ensiavun koulutuksia järjestetään säännöllisesti koko henkilökunnalle. Henkilökuntapalaverissa ja työnohjauksessa nostetaan esille koulutustarpeita ja -toiveita, joihin Mesikämmenen johto pyrkii parhaan mukaan vastaamaan.

Mesikämmenessä on pyritty minimoimaan aikuisten vaihtuvuus lasten arjessa ja sen vuoksi käytämme sijaisinakin jo pitkään talossa olleita, lähes vakituisia, taloa ja alaa tuntevia ammattilaisia. Sosiaali- ja terveydenhoitoalan opiskelijoita Mesikämmenessä on 2-3 opiskelijaa vuodessa, yksi kerrallaan.

Mesikämmenen henkilöstön rekrytoinnissa käytetään pääasiallisesti hiljaisia reittejä. Henkilökunnan vaihtuvuus on ollut pientä ja saamme paljon myös suoria yhteydenottoja työnhakijoilta. Tarvittaessa kutsumme hakijan haastatteluun ja huomioimme koulutuksen, työkokemuksen, mahdolliset suositukset ja persoonan soveltuvuuden työtehtävään ja yhteisöön.

Mesikämmenessä on käytössä erillinen perehdytysuunnitelma, jonka mukaan uusi työntekijä, sijainen ja opiskelija perehdytetään. Perehdyttämisen vastuhenkilö on aina

toimitusjohtaja ja hoito- ja kasvatustyön johtaja, mutta siihen voidaan lisäksi nimetä Mesikämmenen kokenut ohjaaja ikään kuin mentoriksi. Ensimmäiset työvuorot tehdään aina ”lisäresurssina” taloon, jolloin aikaa perehdyttämiselle myös todellisuudessa jää. Avoimen ja positiivisen keskustelukulttuurin ylläpitäminen on tärkeä osa uuden työntekijän sekä sijaisen tai opiskelijan perehdytyksessä. Näin pystymme myös arvioimaan uuden tiimimme jäsenen osaamisen tasoa. Opiskelijoiden pätevyysvaatimukset tarkistetaan aina koulun ja tarvittaessa Lupa- ja valvontaviraston kanssa, sekä näyttöön perustuvan arvioinnin kautta.

2.6 Asiakastyöhön osallistuvan henkilöstön riittävyyden seuranta

Mesikämmenessä asiakastyöhön osallistuvan henkilöstön riittävyyttä seurataan jatkuvasti. Hyvällä työvuorolistan suunnittelulla ja ennakoivalla toiminnalla mm. loma-aikoina on iso merkitys henkilöstön riittävyyteen. Tarpeen mukaan käytetään lapsille ja taloon tuttuja sijaisia ja Mesikämmenen yrittäjät paikkaavat myös tarpeen tulleen henkilöstömäärää arjessa. Mikäli lasten avun ja tuen tarve vaatii, lisätään matalalla kynnyksellä ja nopealla aikataululla resurssia työvuoroihin.

2.7 Monialainen yhteistyö

Mesikämmenessä on laadittu pelastus- poistumis- ja turvallisuussuunnitelma, jota päivitetään vähintään vuosittain ja aina tarpeen tullen. Yksikön turvallisuusasioita käydään arjessa ja henkilökunnan palaverissa ja koulutuspäivissä säännöllisesti läpi. Lisäksi Mesikämmenessä on langaton Ajax-palohälytinjärjestelmä, jonka toimivuutta testataan kuukausittain ja näistä tehdään merkinnät seurantakirjanpitoon. Yhteistyötä palo- ja pelastusviranomaisten kanssa tehdään mm. palotarkastusten ja alkusammutus-harjoitusten yhteydessä. Asiakas- ja henkilöstöturvallisuus varmistetaan riittävällä henkilöstöresurssoinnilla kaikkina vuorokauden aikoina.

Koko henkilökunta on käynyt ensiapukoulutuksen, mikä on voimassa 3 vuotta kerrallaan. Viimeisin päivitys tehty 5/2025. Lääkehoidosta vastaavat sairaanhoitajat yhdessä hoito- ja kasvatustyön johtajan kanssa huolehtivat ensiapuvälineistön tarpeen- ja ajanmukaisuudesta yksikössä.

Yhteistyötä tehdään myös lasten palvelukokonaisuuteen kuuluvien muiden sosiaali- ja terveydenhuollon palvelunjärjestäjien ja -tuottajien kanssa. Lasten sijoittajahyvinvointialueeseen ja lapsen asioista vastaavaan sosiaalityöntekijään pidetään

säännöllisesti yhteyttä puhelimitse ja sähköpostitse sekä toimitetaan kuukausittain kirjallinen kooste lapsen tilanteesta. Lapsilla on myös Ulvilan kaupungin järjestämä kouluterveydenhuolto sekä hammashoito. Useilla lapsilla on myös hoitokontakti Satasairaalan lasten- tai nuorisopsykiatrian poliklinikoille.

Holhoustoimilain mukaisesti maistraatille ilmoitetaan edunvalvojan tarpeessa olevasta henkilöstä.

2.8 Toimitilat ja välineet

Mesikämmen sijaitsee Porista n. 35 km:ä Tampereelle päin, Ulvilan kaupungin (entisen Kullaan kunnan) alueella, lähellä Saarijärven kylää ja Lavian rajaa. Mesikämmenen rakennusten historia ulottuu 1920-luvulle, jolloin niiden rakentaminen on alkanut Saarijärven kansakouluksi. Kouluhistoriansa jälkeen tilat ovat olleet yksityisten perheiden hevostilana ja asuinrakennuksina ennen Mesikämmentä. Mesikämmenen oma tontti on n. 4,7 ha.

Mesikämmenen päärakennus on kokonaisuudessaan n. 465 m² suuruinen hirsirakenteinen talo, johon Mesikämmentä perustettaessa on tehty lakisääteisiä muutostöitä ja v. 2003 n. 80 m² laajennusosa, v. 2009 n. 75 m² laajennusosa ja vuosina 2014-2015 mittava kattoremontti ja laajennus yläkertaan n. 60 m². Viimeisin laajennusosa Otson asuinyksikköön on tehty keväällä 2025, n. 40 m². Pintaremontteja tehdään vuosittain ja aina tarpeen mukaan. Päärakennuksen kahdessa asuinyksikössä on yhteensä 15 yhden hengen huonetta joiden vähimmäiskoko on lain vaatimat 12 m². Kontiossa huoneita on 6 + kaksi yläkerrassa, Otsossa 7. Kontiossa on kolme wc:tä ja kaksi suihkutilaa, Otsossa puolestaan on kolme wc:tä ja kaksi suihkutilaa. Molemmissa asuinyksiköissä on olohuone / oleskelutilaa, keittiö ja kodinhoitotilat. Näiden lisäksi toisen asuinyksikön yläkerrassa on kaksi huonetta, kaksi wc:tä, kaksi suihkutilaa, oleskelutila ja pieni keittiö. Mesikämmenessä on siis yksi ”ylimääräinen huone” huomioiden sijoitettujen lasten lukumäärä esim. jälkihuolto- tai tukinuorten vierailuja varten. Päätalossa on yksi sisäsauna molempien asuinyksiköiden käytössä Kontion puolella ja pihasauna. Ohjaajilla on käytössään n. 18 m² toimisto, jossa säilytetään lasten asiakirjat, lääkkeet jne. Näiden lisäksi päärakennuksessa on säilytystilaa liinavaatteille, vaatteille ja elintarvikkeille. Lisäksi toisen asuinyksikön yläkerrassa (Otso) on lukollinen kokous- ja harrastetilaa, jota voi käyttää vain ohjaajan läsnä ollessa.

Samalla tontilla sijaitsee myös v. 2010 valmistunut paritalo, jossa on kaksi 29 m² kokoista yksiötä jälkihuollossa asuville lapsille / nuorille ja lasten perheiden vierailuja varten.

Koulurakennus sijaitsee tällä hetkellä pihan toisella puolella ja on kooltaan 54 m². Siinä on yksi suurempi koululuokka ja kaksi pienempää työskentelytilaa.

Pihassa on myös rakenteilla oleva hallirakennus, johon valmistuu vuoden 2026 aikana versta- ja harrastetilaa. Tämän lisäksi pihaan on rakenteilla suurempi kokonaisuus, johon koulu tulee siirtymään kesän 2026 aikana ja siihen saadaan myös lisää toimivaa harrastetilaa.

Lisäksi pihapiirissä on hirsirakenteinen ulkorakennus, jossa Mesikämmenen harrastevälinevarasto, varastointitilaa ja puuliiteri. Tämä on n. 150 m².

Mesikämmenessä on myös hirsirakenteinen ulkosauna pihan perällä, jota kesällä 2005 on peruskorjattu.

Kesän 2015 aikana valmistui myös oma vapaa-ajan asunnon Laviaan järven rannalle, jossa on mahdollisuuksia viettää lasten kanssa aikaa viikonloppuisin ja loma-aikoina. Sinne on Mesikämmenestä matkaa n. 25 km.

Loma-aikojen erilaisille matkoille ja retkille, esim. kesäaikana, vuokrataan aina asianmukaiset tilat, joissa majoitumme.

Mesikämmenen pihapiirissä voi pelata erilaisia pihapelejä (mm. sähly, jalkapallo, koripallo), hyppiä trampoliinilla, heitellä frisbeegolfia ja pyöräillä. Mesikämmenessä on myös bändihuone ja musiikinteko-välineistöä. Mesikämmenen lähiympäristö tarjoaa hienot puitteet ulkoilulle, kalastelulle, marjastamiselle ja sienestämiseksi sekä pyöräilylle. Ulvilan ja Porin alueet tarjoavat lisää harrastus- ja vapaa-ajanviettomahdollisuuksia, joihin Mesikämmen kuljettaa lapsia.

Lasten asiapaperit säilytetään lukollisen toimiston lukollisissa kaapeissa, joiden paloturvallisuus on huomioitu asiaankuuluvasti.

2.9 Lääkinnälliset laitteet

Mesikämmenessä on käytössä terveydentilan / terveydenhuollon seurantaan liittyviä laitteita kuten kuumemittari ja verenpainemittari. Laiteluettelo on lääkehoitosuunnitelman liitteenä ja sen saa pyydettäessä nähtäville. Mesikämmenessä lasten yksilöllisten tarpeiden mukaan hankitaan tarvittavat apuvälineet sekä terveydenhuollon laitteet. Laitteiden hankinnasta, käyttöopastuksesta ja laitteiden huollosta vastaa lääkehoidosta vastuussa

olevat sairaanhoitajat. Näiden laitteiden vaaratilanteista ja käyttöhäiriöistä raportoidaan asianmukaisesti, kuten muistakin riskeistä, haitoista ja vaaroista. Näistä vastuussa olevat sairaanhoitajat raportoivat mahdollisista vaaratilanteista ja käyttöhäiriöistä koko henkilökuntaa.

2.10 Lääkehoitosuunnitelma

Mesikämmissä on Turvallisen lääkehoito-oppaan ohjeiden mukaisesti laadittu kirjallinen lääkehoitosuunnitelma, jonka lääkäri on tarkistanut ja allekirjoituksellaan hyväksynyt. Tämä lääkehoitosuunnitelma on omavalvontasuunnitelman liitteenä. Lääkehoitosuunnitelma päivitetään vuosittain. Mesikämmissä henkilökunnalla on käytynä ja päivitetynä lääkehoidon koulutukset (lääkehoidon perusteet, lääkelaskut ja PKV-lääkkeet). Lääkelupakoulutuksien hyväksytysti suorittamisen jälkeen haetaan lääkärin allekirjoittama lupa työntekijöille lääkehoidon toteuttamiseen Mesikämmissä. Lääkekoulutukset ja -luvut uusitaan viiden vuoden välein ja tarpeen mukaan. Lääkehoitosuunnitelma säilytetään Mesikämmissä toimistossa ja sen saa pyydettäessä nähtäväksi.

2.11 Asiakastietojen käsittely

Mesikämmissä on laadittuna THL:n mallipohjan mukainen tietoturvasuunnitelma.

Mesikämmissä on käytössä Nappula-tiedonhallintajärjestelmä. Se on nimenomaan lastensuojelun tarpeisiin kehitetty ohjelma, jossa kirjatut tiedot säilyvät salassapitosäännösten mukaisesti. Jokaisella käyttäjällä on omat henkilökohtaiset salasanoin suojatut tunnukset tietojenkäsittelyohjelmaan. Nappulassa jokaisella lapsella on omalla nimellään oleva kansio, jossa on vain hänen asiakastietonsa. Mahdollinen manuaalinen aineisto ja asiakirjat säilytetään lapsen omassa kansiossa lukollisen toimiston lukollisessa kaapissa. Kun lapsi muuttaa Mesikämmissä pois, lähetämme kaikki häntä koskevat asiakirjat lapsen sijoittaneeseen kuntaan.

Mikäli tiedonhallintajärjestelmässä on havaittavissa poikkeamia tai tietoverkkoon kohdistuu tietoturva- tai toimintahäiriöitä, ollaan välittömästi yhteydessä hoito- ja kasvatustyön johtaja Suvi Lammiseen ja tiedonhallintajärjestelmän palveluntuottajaan. Näistä tehdään tarvittavat kirjaukset ja ilmoitukset tarvittaville tahoille. Mahdollisissa lyhyissä poikkeustilanteissa, kuten sähkökatkojen tai verkkoyhteys-ongelmien aikana kirjaaminen toteutetaan manuaalisesti ja tiedot siirretään välittömästi

tiedonhallintajärjestelmään sen taas toimiessa. Manuaalisesti syntynyt tieto tuhoetaan silppurissa välittömästi tiedonsiirron jälkeen.

Lastensuojelulaitos ja sijaiskoti Mesikämmen Oy:n tietosuojavastaajana sekä asiakastietojen käsittelyn ja siihen liittyvän ohjauksen vastaavana johtajana toimii Suvi Lamminen (0. 045-56790250).

2.12 Säännöllisesti kerättävän ja muun palautteen huomioiminen

Lapsilta ja heidän läheisiltään saatu palaute Mesikämmenestä on erittäin tärkeää. Kaikki saatu palaute missä muotoa tahansa on merkityksellistä ja ne huomioidaan. Palautetta saadaan erilaisissa kohtaamisissa kasvotusten, puhelimitse ja palavereissa. Lisäksi palautetta kerätään säännöllisesti vuosittain lapsilta, heidän läheisiltään sekä lapsen asioista vastaavalta sosiaalityöntekijältä asiakassuunnitelman tarkistusneuvotteluissa suullisesti. Tavoitteena kerätä myös verkossa palautetta valmiin kyselylomakkeen avulla kevään 2026 aikana sekä lasten vanhemmilta että lasten asioista vastaavilta sosiaalityöntekijöiltä. Saatu palaute kerätään yhteen hoito- ja kasvatustyön johtajan toimesta. Kaikki ne käydään läpi henkilökunnan palavereissa ja niiden pohjalta tarvittaessa mietitään kehittämisalueita ja pohditaan tarvetta uudenlaisille toimintatavoille.

3. OMAVALVONNAN RISKIENHALLINTA

3.1 Palveluyksikön riskienhallinnan vastuut, riskien tunnistaminen ja arvioiminen

Mesikämmenessä riskejä tunnistetaan ja arvioidaan monin eri tavoin ja eri näkökulmin. Riskien arviointi on jatkuvaa ja se kuuluu oleellisesti Mesikämmenen jokapäiväiseen toimintaan. Keskeiset riskit Mesikämmenen arjessa liittyvät lasten haastavaan käyttäytymiseen, joka saattaa purkautua hallitsemattomana heidän keskinäisenä tai ohjaajiin kohdistuvana aggressiona ja väkivaltana. Se voi purkautua myös kohdistuen ympäristöön, jolloin tavaraa, kalusteita ja rakenteita menee rikki. Näiden riskien minimoimiseen on riskien tunnistamisella ja ennaltaehkäisevällä toiminnalla suuri merkitys. Riskien arvioinnin tärkeydestä tiedotetaan omavalvontasuunnitelmassa ja riskien suuruudesta ja vaikutuksista

keskustellaan säännöllisesti niin lasten yhteisöpalavereissa kuin henkilökunnan palavereissa ja koulutuspäivissä sekä pohditaan yhdessä ennaltaehkäiseviä toimenpiteitä.

Mesikämmenessä on erikseen laadittuna myös menettelytapaohjeet väkivallan uhan varalle sekä työn vaarojen selvittäminen ja arvioiminen – ohjeistukset.

3.2 Riskienhallinnan keinot ja toiminnassa ilmenevien epäkohtien ja puutteiden käsittely

Mesikämmenen henkilökunta ilmoittaa hoito- ja kasvatustyön johtajalla ja / tai toimitusjohtajalle havaitsemansa epäkohdat, laatupoikkeamat sekä mahdolliset riskit ja vaarat välittömästi riskin havaittuaan. Havaituista riskeistä, laatupoikkeamista ja uhka- tai vaaratilanteista täytetään erillinen raportti. Epäkohdat kirjataan, käydään läpi ja tehdään mahdollisesti uusi toimintasuunnitelma em. kaltaisten tilanteiden ja tapahtumien välttämiseksi henkilökuntapalavereissa. Uhkien ja vaaratilanteiden tunnistaminen on merkittävässä asemassa ennaltaehkäisevän toiminnan vuoksi. Tähän pystytään parhaiten vaikuttamaan henkilökunnan huolellisella perehdyttämisellä ja työyhteisön avoimella keskusteluilmapiirillä.

Mesikämmenessä on mietittynä käytännön toimia ennaltaehkäisemään ja hallitsemaan palveluyksikön toimintaan ja asiakasturvallisuuteen kohdistuvia riskejä. Huomioiden lasten haastava käyttäytyminen, Mesikämmenessä on kaikki puukot, sakset ja muut teräaseet, sekä työkalut, pesu- ja puhdistusaineet ja lääkkeet erillisten lukkojen takana. Näillä toimenpiteillä on pyritty minimoimaan mahdollinen riskikäyttäytyminen niiden kanssa. Lisäksi Mesikämmenen sisätiloissa on pyritty kalusteiden sijoittelulla lisäämään turvallisuutta ympäristössä. Piha-alueiden turvallisuudesta huolehtimiseen on myös kiinnitetty huomiota ihan käytännön tasolla, mm. pitämällä erilaisten työkalujen – ja koneiden säilytys asianmukaisena ja niiden avaimet säilytetään ohjaajien lukollisessa toimistossa. Myös ympäristön turvallisuuteen ja ulkoa päin tuleviin riskitekijöihin on kiinnitetty huomiota, joita minimoidaan lukitsemalla yöaikaan Mesikämmenen ulko-ovet ja piha-alueella on tallentava kameravalvonta, josta erillisellä kyltillä ilmoitetaan.

Henkilökunnan lisäksi myös lapsilla, heidän läheisillään ja yhteistyökumppaneilla on mahdollisuus päivittäin tuoda esille mahdollisia riskejä tai havaitsemiaan epäkohtia. Mesikämmenen yhteisöpalavereissa keskustellaan lasten kanssa säännöllisesti talon turvallisuusasioista ja kysellään heidän mahdollisista havainnoistaan ja ajatuksistaan.

Henkilöstö on velvollinen tuomaan kuulemansa asiat hoito- ja kasvatustyön johtajan ja/tai toimitusjohtajan tietoon ja niihin puututaan riskienhallintamenettelyn mukaisesti. Myös tässä avoin, luottamuksellinen ja turvallinen ilmapiiri mahdollistaa vapauden ja luvan tuoda kaikki havaitsemansa epäkohdat yhteiseen tietoon.

3.3 Riskien hallinnan seuranta, raportointi ja osaamisen varmistaminen

Riskin, epäkohdan tai laatupoikkeaman tullessa hoito- ja kasvatustyön johtajan ja/tai toimitusjohtajan tietoon, aloitetaan asian korjaamiseksi toimenpiteet välittömästi. Uhka- ja vaaratilanteista sekä haittatapahtumista keskustellaan avoimesti kaikkien osallisten kanssa. Kirjalliset raportit tilanteesta säilytetään ja arkistoidaan. Nämä asiat myös käydään aina henkilökunnan palaverissa läpi, jotta voidaan koko työyhteisön kanssa käsitellä ja pohtia ratkaisuja riskien minimoimiseksi. Lopuksi Mesikämmenen hoito- ja kasvatustyön johtaja ja toimitusjohtaja vielä arvioivat, mitä toimintatapoja tai korjaavia toimenpiteitä tulisi mahdollisesti muuttaa / tehdä.

Laatupoikkeamat, läheltä piti -tilanteet ja haittatapahtumat käsitellään mahdollisimman pian arvioiden. Sen jälkeen tehdään uusi toimintasuunnitelma toimenpiteistä, joilla estetään niiden uusiutuminen. Korjaavat toimenpiteet raportoidaan nopeasti suullisesti päivittäisen raportoinnin yhteydessä, kirjataan henkilökunnan yhteiseen viestivihkoon ja käydään sen jälkeen läpi henkilökunnan palaverissa ja koulutuspäivissä. Tarvittaessa korjaavista toimenpiteistä tiedotetaan myös asiakkaita, heidän läheisiään ja yhteistyökumppaneita. Korjaavista toimenpiteistä tehdään myös seurantakirjaukset ja tarvittaessa muutetaan tai täydennetään yksikön kirjallisia ohjeistuksia asian suhteen.

3.4 Ostopalvelut ja alihankinta

Lastensuojelulaitos ja sijaiskoti Mesikämmenessä ei ole alihankintana tuotettuja palveluita.

3.5 Valmius- ja jatkuvuudenhallinta

Mesikämmenessä on laadittu erillinen valmius- ja varautumissuunnitelma mahdollisten häiriötilanteiden varalle. Tämä suunnitelma päivitetään vuosittain tai aina tarpeen mukaan.

Suunnitelman päivitykseen osallistuvat hoito- ja kasvatustyön johtaja sekä toimitusjohtaja. He myös yhdessä vastaavat päivityksistä ja mahdollisista häiriötilanteiden aiheuttamista valmius- ja jatkuvuudenhallintaan liittyvistä asioista.

4 OMAVALVONTASUUNNITELMAN LAADINTA, PÄIVITYS JA JULKISUUS

Mesikämmenen omavalvonnan vastuuhenkilönä toimii hoito- ja kasvatustyön johtaja Suvi Lamminen. Omavalvontasuunnitelman päivityksestä vastaa hoito- ja kasvatustyön johtaja yhdessä koko henkilöstön kanssa. Omavalvontasuunnitelman päivittämiseen ja kehittämiseen osallistuu mahdollisuuksien ja halujensa mukaan myös Mesikämmenessä asuvat lapset. Omavalvontasuunnitelma päivitetään vähintään neljän kuukauden välein ja aina tarpeen mukaan, kun toiminnassa tapahtuu palvelun laatuun tai asiakasturvallisuuteen liittyviä muutoksia. Tätä seurataan erillisellä lomakkeella.

Mesikämmenen omavalvontasuunnitelma säilytetään yleisissä tiloissa, jossa se on kaikkien saatavilla ja nähtävillä. Siitä on kopio myös henkilökunnan toimistossa.

Kehitämme myös julkisuutta edistävää tapaa julkaista omavalvontasuunnitelmamme kevään 2026 aikana uusittavien Mesikämmenen verkkosivujen avulla. Nyt käytössä olevaa sivustoamme ei pystynyt enää päivittämään. Tämä päivitetty versio toimitetaan siis vielä suoraan sähköisenä yhteistyötahoille.

Mesikämmenessä 1.5.2026

Suvi Lamminen

Hoito- ja kasvatustyön johtaja, Lastensuojelulaitos ja sijaiskoti Mesikämmen

